

Centerpartiet i Krokoms kommun

Remissvar

SOU 2017:1 "För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd"

Först vill vi understryka att de 75 förslag som i enighet framförs i slutbetänkandet från den parlamentariska Landsbygdskommittén är positiva. Det gäller dock att omsätta de vackra orden i konkret handling.

Centerpartiet i Krokoms kommun vill i detta remissyttrande främst lyfta fram två viktiga punkter som vi anser att regering och riksdag bör tillföra när beslut ska tas för en politik som verkligen tar hela landet i bruk.

- 1. De extra åtgärder som kommittén föreslår ska gälla 23 kommuner bör omfatta hela Stödområde A. Det är orimligt att i Jämtlands län utesluta Krokoms, Åre och Östersund från dessa åtgärder.**

Det är glädjande att Landsbygdskommittén hämtar inspiration från den framgångsrika norska distriktpolitiken. Kommittén pekar ut viktiga åtgärder som sänkta arbetsgivar- och egenavgifter, liksom avskrivning av studieskulder. Vi har länge kunnat konstatera att det är åtgärder som tydligt har medverkat till en positiv utveckling i Krokoms norska grannkommun, fjällkommunen Lierne. Där ligger arbetsgivaravgifterna på låga 5,2 procent, vilket i hög grad medverkar till en positiv utveckling i den lilla kommunen.

Mot denna bakgrund vill vi kraftigt protestera mot att Krokoms inte ingår bland de 23 kommuner Landsbygdskommittén föreslår ett näringslivspaket, där dessa förslag ingår. Kommittén motiverar insatserna med att företagen i de 23 kommunerna har "särskilt svårt att utveckla sina företag på grund av långa avstånd, att man finns i glest befolkade arbetsmarknadsregioner med ett näringsliv med förhållandevis begränsad branschbredd". Detta gäller förstås stora delar av Krokoms kommun i lika hög grad som exempelvis angränsande delar av Strömsunds kommun.

Från Centerpartiet i Krokoms kommun vill vi mot denna bakgrund framföra kravet att detta åtgärdspaket ska gälla hela Stödområde A. Vi vill samtidigt understryka att 500 miljoner kronor är en otillräcklig summa för detta åtgärdspaket.

2. Del av vattenkraftens värden till berörda kommuner/regioner

En viktig del av den framgångsrika norska distriktspolitiken som Landsbygdskommittén blundar för är att berörda kommuner/fylken får behålla en rättmätig del av vattenkraftens värden. För närvarande får de norska vattenkraftskommunerna behålla ungefär sex miljarder kronor av de värden som det strömmande vattnet genererar i form av elkraft. I Sverige stannar endast ungefär 110 miljoner kronor lokalt i form av "bygdemedel". Värdena i övrigt hamnar i statskassan eller kraftbolagens kassakistor.

Stortinget har i bred enighet slagit fast att vattenkraftskommunerna ska få del av värdena som en kompensation för att deras vattenfall har byggts ut för att producera elkraft till hela samhället. Utbyggnaden har inneburit sämre förutsättningar för fiske, jord- och skogsbruk, renskötsel och turism, varför en kompensation är högst rimlig. Genom vattenkraftsmedlen kan även små norska fjäll- och glesbygdskommuner erbjuda företag och medborgare en bra samhällsservice.

Föreningen Sverige Vattenkraftskommuner (FSV) kämpar sedan länge, liksom Centerpartiet, för en regionalisering av fastighetsskatten på vattenkraftsanläggningar. Under senare år har denna skatt uppgått till ungefär 5,4 miljarder kronor – som helt har gått till statskassan.

Även fastighetsskatten på vattenkraftsanläggningar kraftigt kommer att sänkas fram till 2020 genom den breda energiuppgörelsen står vi fast vid kravet på en regionalisering av fastighetsskatten på vattenkraft. Denna åtgärd kan med fördel kombineras med en naturresursavgift på vattenkraftsproduktionen, efter förebild från det norska systemet.

Vi ser gärna även att en större andel av värdena från andra naturresurser, som skog och mineraler, får stanna i de berörda kommunerna/regionerna. Det är exempelvis orimligt att inkomster från skogen beskattas där ägaren är skriven och inte där skogen växer. En utredning bör tillsättas för att se över hur systemet kan förändras så att bygden får behålla en större andel av de värden man levererar.

Vi vill för övrigt påpeka att OECD i en aktuell rapport pekar på att en lokal fastighetsskatt eller bolagsskatt skulle ge mer stabilitet och mer förutsägbara inkomster.

I debatten brukar motståndarna till återföring av vattenkraftsmedel (och andra naturresurser) hävda att skatteutjämningsystemet skapar tillräcklig rättvisa. Vi delar inte den uppfattningen och vill påpeka att det inte finns någon parameter i utjämningsystemet som tar hänsyn till om en kommun eller region har släppt till sina forsar för kraftproduktion.

Skattetrycket ligger idag klart högre i skogslänen än genomsnittet för hela

landet. Beräkningar från FSV visar beskattningen i de sju skogslänen (kommunal- och landstingsskatt) i snitt ligger ungefär 1,90 kronor högre per hundralapp. Detta innebär att skattebetalarna i dessa län beskattas med ungefär sju miljarder kronor mer än genomsnittet för landet.

I Norge har stortinget slagit fast att berörda kommuner/fylken har rätt till kompensation för vattenkraftsutbyggnaden, eftersom denna negativt påverkar näringar som fiske, jord- och skogsbruk, renskötsel och turism. Samma motiv finns självfallet även i Sverige.

Till sist vill vi också understryka vikten av att näringslivet i Sveriges landsbygder får bättre tillgång till investeringskapital, att infrastrukturen (bredband, vägar, järnvägar) förbättras i hela landet, att statliga arbetstillfällen omlokaliseras från Stockholm till övriga landet och att servicekontor inrättas i alla landets kommuner. Förslag i den riktningen finns i Landsbygdskommitténs betänkande. Nu gäller det att göra verkstad av alla goda idéer!

Det är hög tid att ge alla delar av Sverige likvärdiga förutsättningar för utveckling och tillväxt. Det är dags för en politik som tar hela landet i bruk!

Krokom den 14 mars 2017

Håkan Larsson
Ordförande Centerpartiet i Krokoms kommun